

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11098396>

JISMONIY TARBIYA VA SPORTDA MENEJMENTNING AHAMIYATI

Safarov O‘lmasbek Sulton o‘g‘li

O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti
Jismoniy tarbiya va sport menejmenti, sport tadbirlarini
tashkil etish va boshqarish yo‘nalishining 1-kurs magistranti

Email: ulmasbeksafarov0206@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu ilmiy maqolada jismoniy tarbiya va sportda menejmentning asosiy roli va ahamiyati nimadalgini qolaversa sport sohasidagi barcha tashkilotlarning boshqaruv faoliyati shu jumladan sport inshootlari va jihozlariga alohida e‘tibor qaratish buning uchun esa sport sohasida biznesni rivojlantirish kerakligi, sport tashkilotlariga homiylarni jalb qilish va reklama orqali moddiy ba‘zani kengaytirish ya‘ni samarali byudjetni ishlab chiqish takidlab o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: sport menejmenti, marketing, global miqyosda ulkan biznesga aylandi, Spor menejmenti – bu kompaniya yoki sport tashkilotini boshqarishga imkon beradigan tadbirlar to‘plami, homiylik orqali daromadni oshirish, samarali byudjetlarni ishlab chiqish, tashkilot ichidagi turli xizmatlar, sportning biznes tomonini boshqarish

АННОТАЦИЯ

В данной научной статье какова основная роль и значение менеджмента в физическом воспитании и спорте, а также управленческой деятельности всех организаций в сфере спорта, в том числе спортивных сооружений и оборудования, и для этого необходимо разработать бизнес в сфере спорта, привлечение спонсоров в спортивные организации и оказание материальной поддержки посредством рекламы. Подчеркивается, что расширение экономики, то есть освоение эффективного бюджета.

Ключевые слова: спортивный менеджмент, маркетинг, превратился в огромный бизнес мирового масштаба. Спортивный менеджмент – это совокупность видов деятельности, которые позволяют управлять компанией или спортивной организацией, увеличивать доходы за счет спонсорства, разрабатывать эффективные бюджеты, различные службы внутри организации, управлять деловая сторона спорта.

ANNOTATION

In this scientific article, what is the main role and importance of management in physical education and sports, as well as the management activities of all organizations in the field of sports, including sports facilities and equipment, and for this, it is necessary to develop business in the field of sports, attract sponsors to sports organizations and provide material support through advertising. It is emphasized that the expansion of the economy, that is, the development of an effective budget.

Key words: *sports management, marketing, has become a huge business on a global scale, Sports management is a set of activities that allow you to manage a company or sports organization, increase revenue through sponsorship, develop effective budgets, various services within the organization, manage the business side of sports.*

Sportni boshqarish ham qiziqarli, ham murakkab bo‘lishi mumkin. Bu sport, qonunlar va qoidalarni puxta bilishni talab qiladigan juda talabchan soha. So‘nggi yillarda u keskin o‘sdi. Batafsilroq bo‘lsa, sport menejmenti nima? Sport shunchaki sevimli masg‘ulot emas, balki global miqyosda ulkan biznesga aylandi va bu biznesni boshqarish qobiliyatiga ega bo‘lganlarga talab kata. Ushbu maqolada biz sport menejmenti kasbi nima ekanligini, shuningdek, muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo‘lgan tashkiliy ko‘nikmalarni batafsil ko‘rib chiqamiz.

Sport menejmenti murakkab biznesdir. Maqsadlar ko‘p va ishtirokchilarning motivlari juda ko‘p. Sport menejmenti – bu kompaniya yoki sport tashkilotini boshqarishga imkon beradigan tadbirlar to‘plami. Bularga moliyaviy boshqaruv, xodimlar, jihozlar va sport inshootlari kiradi. Sport menejmentining asosiy maqsadi sportchilar va tomoshabinlarga ko‘rsatiladigan xizmatlar sifatini ta’minlash bilan birga sport faoliyatining barqarorligini ta’minlashdir.

Sport menejmentining maqsadlari, tashkiliy nuqtai nazardan, juda ko‘p va xilma-xildir. Ular moliyaviy, balki marketing yoki aloqa bo‘lishi mumkin. Bu, shuningdek, texnik, sport yoki sanitariya talablarini qondirish masalasi bo‘lishi mumkin.

Shunday qilib, sport menejmentining maqsadlari quyidagilardan iborat:

- Chipta sotish, homiylik orqali daromadni oshirish;
- muxlislar tajribasini yaxshilash;
- futbolchilar, murabbiylar va xodimlarni rivojlantirish;
- Samarali marketing va reklama strategiyasini yaratish;
- barqaror byudjetni ishlab chiqish;
- strategic rejalarni ishlab chiqish va amalga oshirish;
- muvaffaqiyatni baholash uchun ishlash ko‘rsatkichlarini monitoring qilish;

- Brend tan olinishi va sportning ta'sirini yaxshilash;
- jamoatchilik ishtirokini va xabardorligini oshirish;
- barcha ishtirokchilar xavfsizligini ta'minlash uchun xavflarni boshqarish.

Sport menejmenti mutaxassislari oldida bir qancha muammolar mavjud. Birinchidan, ular sportchilar va jamoaning yaxshi ishlashini ta'minlashi kerak. Keyin ular jamoa va tashkilotning moliyasini boshqarishlari zarur. Ular jamoatchilik bilan aloqalar va ommaviy axborot vositalarini ham boshqarishi lozim.

Bunday muammolarga misollar:

- samarali byudjetlarni ishlab chiqish va saqlash;
- futbolchilarni yollash, ijaraga olish va saqlab qolish;
- muxlislar so'rovlariga javob berish; o'yinchi salomatligi va xavfsizligini boshqarish;
- sportning biznes tomonini boshqarish;
- qonunlar va me'yoriy hujjatlarga rioya etilishini ta'minlash;
- OAV e'tiborini boshqarish;
- homiylik shartnomalarini muzokaralar olib borish va amalga oshirish;
- uzoq muddatli tashkilot muvaffaqitini yaratish va qo'llab – quvvatlash;

Sport menejmenti turli xil tajriba va mas'uliyat sohalarini birlashtirgan intizomdir. Umuman olganda, sport menejmenti sportning tashkiliy, moliyaviy, marketing va huquqiy jihatlarini qamrab oladi. Biroq, sport tashkilotining tabiati va hajmiga qarab, menejerlar ko'proq yoki kamroq mas'uliyatga ega bo'lishi mumkin. Sport menejmentining maqsadi tegishli tuzilmani yaratish va tashkilotning har bir a'zosining roli va mas'uliyatini belgilash orqali tashkilotning uzluksiz ishlashini ta'minlashdir,. Bu, shuningdek, tashkilot ichidagi turli xizmatlarni (ma'muriy, logistika, texnik) boshqarish haqida. Moliyaviy jihatdan, sport menejmenti qat'iy moliyaviy boshqaruvni amalga oshirish orqali tashkilotning moliyaviy hayotiylikini ta'minlashga qaratilgan. Bunga moliyalashtirish (homiylar, grantlar) qidirish, byudjetni boshqarish va investitsiyalarni rejalashtirish kiradi.

Sport menejmenti – bu klub yoki sport federatsiyasini boshqarishga imkon beradigan tadbirlar majmui. Bu faoliyatga moliya, xodimlar, jihozlar va sport inshootlarini boshqarish kiradi. Aksariyat hollarda sport klublari va federatsiyalari ierarxik tuzilmada tashkil etilgan. Ierarxiyaning yuqori qismida tashkilotning siyosiy qarorlari va strategic rejalarini qabul qilish uchun mas'ul bo'lgan Direktorlar kengashi joylashgan. Direktorlar kengashi ostida murabbiylar, murabbiylar va ma'murlardan iborat xodimlar mavjud. Bu xodimlar klub yoki federatsiyaning kundalik faoliyatini nazorat qiladi. So'ngra, murabbiylar rahbarligida o'yinchilar va a'zolar sport bilan shug'ullanadi va uning o'sishi hamda muvaffaqiyatiga yordam beradi. Bundan ko'rinib

turibdiki sport sohasida menejment alohida ahamiyatga ega ya'ni boshqaruv yaxshi bo'lsa sport sohasidagi yutuq va yangiliklar ulkan bo'ladi shu jumladan sportchilarni moddiy rag'batlantirish yuqori darajada bo'ladi. Sport sohasiga ya'ni sportni barcha jabhasida yirik moddiy ba'zaga ega bo'lgan homiylarni jalb qilsak qolaversa reklama orqali ham moddiy ba'zamizni kattalashtirsak o'z o'rnida sportnichilarimizning yutuqlari bardavom bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. “Jismoniy tarbiya va sportda menejment hamda marketing”. O‘quv uslubiy - qo‘llanma Raximqulov K.D - Nizomiy nomidagi TDPU Jismoniy madaniyat va uni oqitish metodikasi kafedراسi mudiri, dotsent, Yadgarov A.A - Nizomiy nomidagi TDPU Jismoniy madaniyat va uni oqitish metodikasi kafedراسi dotsenti.
2. “Menejment va marketing asoslari”. O‘quv – uslubiy qo‘llanma. Sh.A.Tursunov, Sh.B.Rashidova.
3. Toshkent moliya instituti. “Menejment mutaxassislikka kirish” O‘quv qo‘llanma. D.Sobirjonova, U.Boymatova.
4. Z.T.G‘ulomov, R.X.Nabiullin, G.Z.Kamilova, Darslik , Jismoniy tarbiya va sport menejmenti.